

Co studenti a učitelé o AI vědí

Výsledky znalostního testu AI gramotnosti u 500 učitelů a 2 113 studentů

září 2026 · Tomáš Lintner · Veronika Tesařová · Markéta Žáková · Veronika Štolfová

Místo abychom se ptali, jak si kdo v AI věří, dali jsme studentům i učitelům stejný test. Výsledek: učitelé vědí víc než jejich studenti, ale ne o mnoho.

11,4 / 17

průměrný počet správných odpovědí učitelů ve znalostním testu

Jak to dopadlo

Průměrný počet správných odpovědí ze 17

Náhodné tipování odpovídá jedné čtvrtině položek.

Rozdíl mezi učiteli a studenty odpovídá zhruba **polovině směrodatné odchylky** — v praxi necelé dvě otázky. Dospělý, který ve třídě vysvětluje, jak s AI zacházet, je tedy o něco napřed, ale nestojí na jiné straně propasti. Je to rozdíl srovnatelný s tím, o kolik se liší dvě sousední třídy téže školy.

Výsledek studentů se za půl roku prakticky nezměnil (9,5 a 9,4), přestože šlo o období, kdy se o AI ve školách mluvílo nejvíc a kdy řada škol zaváděla první pravidla. Samotná přítomnost tématu ve veřejné debatě tedy znalosti neposouvá.

Nad rozdílem necelých dvou otázek se dá uvažovat dvěma způsoby. Optimistický: učitelé zvládají držet krok s technologií, kterou jejich studenti používají dřív než oni. Střízlivý: pozice, ze které má škola o AI učit, je zatím jen o málo pevnější než pozice, ze které se studenti učí sami.

Obojí je pravda. Podstatné je, že žádná z obou skupin není na tom tak, aby se dalo

předpokládat, že to podstatné už ví.

Co test měří

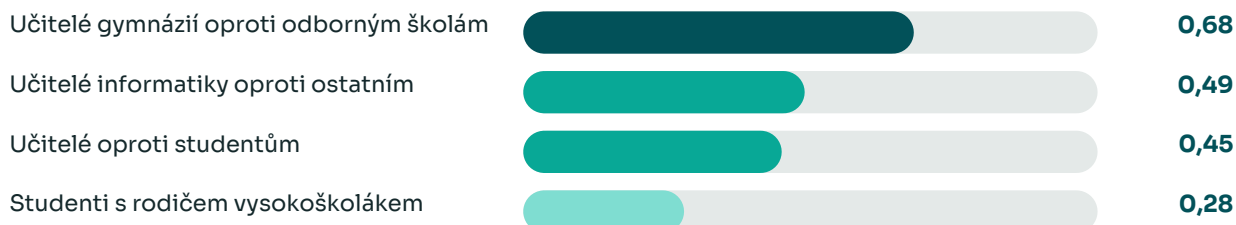
Test se jmenuje TAIL a má sedmnáct otázek s výběrem ze čtyř možností. Otázky nejsou definice k zapamatování, ale krátké situace: chatbot, který odpovídá přirozeně; klasifikátor obrázků, který selhává na tmavých objektech; banka, jejíž model zamítá žádosti z jedné čtvrti. Nesprávné možnosti jsou psané tak, aby odpovídaly rozšířeným představám — třeba že AI „přemýšlí jako člověk“ nebo že rozhodnutí založené na datech je z principu objektivní.

Položky tvoří jeden celek: nedá se z nich vyčíst oddělená „etická“ nebo „technická“ znalost, ačkoli jsme test podle těchto oblastí psali. Kdo rozumí jednomu, rozumí obvykle i druhému. Spolehlivost testu je na tento typ nástroje dobrá a u učitelů dokonce o něco vyšší než u studentů.

Důležité je, co test **neměří**: není to zkouška dovednosti s AI pracovat ani měřítko postojů. Vysoký výsledek neznamená, že člověk AI používá dobře, jen že rozumí tomu, jak funguje a kde se láme.

Kde jsou rozdíly větší

Velikost rozdílu mezi skupinami

Hodnota 0,2 se obvykle považuje za malý rozdíl, 0,5 za střední a 0,8 za velký.

Největší rozdíl, který jsme mezi učiteli našli, není mezi aprobacemi, ale mezi **typy škol**. Učitelé gymnázií dopadli výrazně lépe než učitelé odborných škol — a protože odborné školy a učiliště navštěvují zhruba tři čtvrtiny českých středoškoláků, týká se ten rozdíl většiny studentů v zemi.

Nepříjemné zjištění

Počet školení o AI, kterých se učitel za poslední rok zúčastnil, **s jeho výsledkem v testu nesouvisel**. Účast na školení tedy není důkazem, že se něco naučil — a pokud chce škola vědět, jestli vzdělávání funguje, musí to změřit.

Jak stabilní jsou výsledky

Stejní studenti test po šesti měsících napsali podobně (shoda 0,59) a průměr se přitom neposunul. Pro jednotlivce to ale znamená opatrnost: aby se u jednoho člověka dala změna odlišit od nepřesnosti měření, musel by se zlepšit zhruba **o sedm bodů**. U skupiny sta lidí stačí necelý bod.

Z toho plyne praktické pravidlo. Testem se dá vyhodnotit vzdělávací program, ročník nebo sborovna. Nedá se jím hodnotit jednotlivý učitel a nemá smysl ho používat jako podklad k osobnímu posouzení.

Odkud čísla jsou

500 učitelů a 2 113 studentů ze stejných středních škol na podzim 2025, znovu 1 498 studentů o půl roku později. Test vyplňovali ve škole, dobrovolně a pseudonymizovaně. Porovnání studentů a učitelů je možné proto, že jsme ověřili, že test u obou skupin měří totéž a stejným způsobem: z dvaceti původních položek se jen u jediné chovala odpověď mezi skupinami odlišně, a ta v konečné verzi není.

Test je k dispozici v češtině a vznikl přímo pro tento účel. Vychází z mezinárodně užívaného rámce AI gramotnosti a prošel pilotáží včetně rozhovorů se studenty, kteří otázky četli nahlas a vysvětlovali, jak jim rozumějí.